

prof. dr. džemaludin latić

poslanikov, s.a.v.s.,
komentar ajeta
o poštivanju
drugog muslimana

Allah, dž.š., ističući vrijednost vjernika, mu'mina, i nalažeći posebno poštovanje prema njemu, kaže u Kur'an-i kerimu:

Uistinu je rob-vjernik bolji od mnogobošca, makar vam se (mnogobožac) i dopadao! (El-Beqare-Krava, 21)

Da li se, onda, onaj koji je (u svome zemaljskom životu) bio vjernik smije usporediti s onim koji je bio poročan?! (Ne,) ova dvojica nisu jednaki! (Es-Sedžde-Padanje ničice, 18)

I tako, Mi smo obdarili ovom Allahovom Knjigom kao naslijedjem one Svoje robove koje smo Mi odabrali... (El-Fatir-Stvaralac, 32)

Sunnet je drugi izvor islama; on je *wahjun gajru matluww* – Objava koju, za razliku od Kur'ana, nije donosio Džibril, a.s., i zbog toga je on, sunnet, poslije tumačenja Kur'ana njim samim, prvi objasnitelj (*mubejjin*) Kur'ana. Otuda je poznavanje sunneta jedan od najvažnijih uvjeta koje svaki mufessir (komentator) Kur'ana mora posjedovati; bez poznavanja sunneta nemoguće je tumačiti Kur'an-i kerim na ispravan način.

Potvrdu gornjim stavovima historičari tefsira pronalaze naročito u slijedećem ajetu:

A tebe smo (isto tako) obdarili svisoka Opomenom kako bi mogao objasniti ljudima sve čime su oni ikad tako bili obdareni, i da bi se oni zamislili. (En-Nahl-Pčela, 44)

Taberi daje relativno kratak komentar ovog ajeta: *Ez-Zikr* (lit. opomena, podsjećanje) koji se u njemu spominje drugi je naziv za Kur'an: "Mi smo tebi, Muhammede, spustili ovaj Kur'an

kao podsjećanje ili opomenu ljudima (*tezkiren li'n-nas*) i kao savjet (*'izetun*) njima”, kaže ovaj najglasovitiji od svih mufessira pa nastavlja: “*li tubejjine li'n-nas* – kako bi im mogao objasniti, tj. kako bi ih upoznao sa onim što ti je spušteno ili objavljeno; *we le'allehum jetekekkerun* – i da bi se oni zamislili, tj. da bi bili opomenuti njime i da bi o njemu duboko razmišljali.”

Sam Poslanik, s.a.v.s., govorio je da mu je dat “Kur'an i još toliko”, pri čemu je aludirao na svoj sunnet kao drugu, tj. paralelnu Objavu, a i slijedeći njegov hadis potvrđuje takvu funkciju sunneta:

Hoće li, možda, neko od vas, zavaljen u postelju, misliti da Allah nije zabranio ništa drugo osim što je u ovoj Knjizi?! Tako mi Allaha, ja sam naređivao, objašnjavao i zabranjivao stvari slične onima u Kur'anu! (2/115) (El-Ahkamu fi usuli'l-ahkam).

Duge su rasprave o tome da li je Resulullah, s.a.v.s., objasnio sav Kur'an ili jedan njegov dio. Većina mufessira smatra da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., poznavao vanjske i unutarnje smislove Kur'ana, ali da on nije objasnio sav Kur'an-i kerim. Važno je da je Resulullah, s.a.v.s., svojim činom verbalnog tumačenja pojedinih dijelova Kur'an-i kerima dao dozvolu za njegovo tumačenje – pod uvjetima koje će kasnija tefsirska nauka precizno postaviti i definirati, kao i propisanom procedurom i legitimnim metodama.

Osim tih, usmenih tumačenja pojedinih ajeta (koja se mogu naći u svim vjerodostojnjim zbirkama hadisa), cjelokupan sunnet je – da ponovimo – tumač Kur'ana. Kada hazreti Aiša, r.a., supruga Resulullahova, s.a.v.s., na pitanje ashaba kakav je – ili: šta je – bio njegov ahlak, odgovara da je to bio Kur'an, a.š., to samo potvrđuje ovu postavku.

U tom smislu, treba odbiti ona mišljenja jednog našeg uvaženog alima koji je o jednom dijelu sunneta govorio kao o idžtihadu Allahova Poslanika, s.a.v.s., jednako kao što treba odbaciti ona tumačenja kur'anskih ajeta koja se daju bez uzimanja u obzir cjelokupnog sunneta. (Takav slučaj je upravo ovih dana pred nama.) Niti je Resulullah, s.a.v.s., imao idžtihada (samostalnog umnog zaključivanja o nekom pitanju) niti se Kur'an može tumačiti bez poznavanja sunneta. Ovu prvu krupnu pogrešku opovrgavaju slučajevi kada Džibril, a.s.,

intervenira kod Resulullaha, s.a.v.s., u nekim slučajevima koje je čak i Kur'an zabilježio, što, naravno, nije slučaj kod običnih smrtnika – mudžtehida.

Veliki palestinski mudžtehid, Muhammed Idris eš-Šafi', u svojoj *Risali* sačinio je klasifikaciju onih kur'anskih ajeta koji se bave propisima, a odmah zatim je sačinio i klasifikaciju sunneta postavivši slijedeću dalekosežnu tezu: da ne postoji kontradiktornost u Resulullahovom, s.a.v.s., sunnetu ukoliko ispravno razvrstamo one hadise i postupke koji su u izravnoj vezi sa kur'anskim *ahkamom* (legislativom) kada vrše funkciju *mubejjina* Kur'ana, od onih koji su u neizravnoj vezi sa kur'anskim tekstrom - kada mogu da budu samostalni, a mogu i da budu mubejjini sunneta. Samo onome ko nije svjestan klasifikacije sunneta, ko nema dovoljno uvida u kontekst svakog Resulullahovog, s.a.v.s., hadisa (*qawl-a*), postupka (*fī'l-a*) i prešutnog odobravanja (*taqrir-a*) poneki dijelovi sunneta mogu izgledati kontradiktorni nekom drugom njegovom dijelu, kaže Šafija. Uostalom, kontradiktoran je sam život, a Kur'an i sunnet su – za iskrene vjernike – vodići u životu pojedinca i generacije. U tom smislu, čini nam se jako inspirativnim slijedeći stav o Resulullahu, s.a.v.s., koga je iznio Seyyid Muhammed Naqib al-Attas: "Svojim učenjem i primjerom Resulullah, s.a.v.s., pokazao nam je ispravnu praksu islama i islamske vrijednosti; on je savršeni model ne samo za jednu generaciju, ne samo za jedno vrijeme, nego za sva vremena. Zaista, mi tvrdimo da koncept 'savršenog modela' može biti ispunjen istinskim smislom samo ukoliko onaj koji je tako opisan, kao što je opisan Muhammed, s.a.v.s., i samo on, u samom sebi ostvari sve trajne humane i duhovne vrijednosti koje su neophodne za čovjekov život, čija je validnost takva da one služe čovjeku ne samo za kratko vrijeme njegova pojedinačnog života, nego sve dok ljudska vrsta živi na zemlji. Svaka generacija muslimana, slijedeći njegov primjer, na ovaj način prolazi kroz život koga je on oblikovao i odlazi u vječiti život, tako da se među njima ne dogadaju pukotine niti krize identiteta, nego je svaka prethodna generacija vodič slijedećoj generaciji, potvrđujući i afirmirajući Muhammedov, s.a.v.s., primjer u svome životu."¹

¹ *Islam i sekularizam*, preveo Džemaludin Latić, Sarajevo, Bosančica Print, 2003, str. 146.

O spomenutoj drugoj pogrešci kada je riječ o sunnetu govorit ćemo drugom prilikom, inšallah. Za sada, pokazat ćemo, na temelju hadisa koji su zabilježeni u najpoznatijim hadiskim zbirkama ehl-i sunneta ve'l-džema'ata,² kako je Resulullah, s.a.v.s., svojim ponašanjem i svojim riječima rastumačio one ajete koji govore o poštivanju vjernika, Muslimana, što je tema koja je, na žalostan način, prisutna u našoj stvarnosti.

Hadisi o ovoj temi

1. Aiša, radijellahu 'anha (Allah njome bio zadovoljan), pripovijeda: Allahov Poslanik, s.a.v.s., naredio nam je da ljudi tretiramo u skladu sa njihovim statusom. (*Muslim: I*)

2. 'Abdullah b. 'Abbas, r.a., pripovijeda: Jedne prilike je Allahov Poslanik, s.a.v.s., gledao u Kjabu, a onda rekao: "*La ilah illallah*, kako si čista i dražesna, kako je lijep tvoj miomiris i kako je velika tvoja svetost! Ali vjernik je po svojoj nepovrjedivosti (po svome *hurmetu*) veći od tebe! Zaista te je Uzvišeni Allah učinio svetom, nepovrjedivom, ali On je nepovrjedivim učinio i vjernikov imetak, njegovu krv i njegovu čast kao i da o njemu, vjerniku, mu'minu, imamo loše mišljenje!" (*Medžme'u'z-zeva'id: 630/3*)

3. Džabir b. Abdillah, r.a., prenosi da je Resulullah, s.a.v.s., rekao: "Siromašni muslimani će ući u Džennet na četrdeset godina prije onih imućnih!" (*Tirmizi: 2355*)

4. Od Ebu Hurejrea, r.a., prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: "Siromasi će u Džennet ući pet stotina godina – pola dana - prije imućnih!" (*Tirmizi: 2353*)

Bilješka: Već je rečeno, u prethodnom hadisu, da će siromah ući u Džennet na četrdeset godina prije imućnog. To je tako budući da su i siromašni i imućni čovjek vezani za imetak, ali siromah nejma tako jako želju za njim kao bogataš, zbog čega će on ući u Džennet na petsto godina prije bogataša, i tako je navedeno u četiri hadisa. *Faruqi* kaže: Ja sam shvatio iz ovog hadisa da se njime zabranjuje pretjerana žudnja za bogatstvom. Imućan čovjek ne gleda na vrijednost imetka očima siromaha, a ni siromah nejma onu bogataševu žudnju za gomilanjem bogatstva.

² Hadise smo preuzele iz zbirke poznatog indijskog muhaddisa Muhammeda Jusufa Kandehlavija pod nazivom *Muntehabu ahadis*, objavljene u Nju Delhiju bez godine izdanja.

Čovjek je, u Allahovom pogledu, siromašan ili imućan – u srcu, a ne po gomilanju zlata i srebra. (*Džami'ul-usul*)

5. 'Abdullah b. 'Amr, r.a., prenosi od Vjerovjesnika, s.a.v.s., koji je rekao: "Bit ćeće sakupljeni na Sudnjem danu pa će biti rečeno: Gdje su siromasi i miskini ovog Ummeta?!" Nebijjullah (Allahov Vjerovjesnik), s.a.v.s., nastavlja: "Pa će oni ustati, a onda će biti upitani: Šta ste vi radili? Oni će odgovoriti: Gospodaru naš, bili smo na belajima pa smo osaburili, a Ti si dao imetak i vlast drugima. Allah, dž.š., će reći: "*Istinu ste rekli!*" Nebijjullah, s.a.v.s., nastavlja pa kaže: "...Pa će oni uči u Džennet prije ostalih ljudi, a imućni i oni koji su imali vlast ostat će da polažu strogi račun!" (*Ibn Hibban: 436/16*)

6. Abdullah b. 'Amr, r.a., prenosi od Resulullaha, s.a.v.s., koji je jedne prilike upitao (svoje ashabe): "Hoćete li da saznate ko će prvi od Allahovih stvorenja uči u Džennet?" Ashabi odgovoriše: Allah i Njegov Poslanik to najbolje znaju. Resulullah, s.a.v.s., reče im: "Od svih Allahovih stvorenja, prvi koji će uči u Džennet bit će siromašni muhadžiri, kojima su bile štićene pogranične tvrđave i kojima su nevolje bile uklanjane, a kada bi neko od njih preseli na Ahiret, u srcu bi mu ostani njegova želja koju nije mogao ispuniti. Allah će, stoga, pozvati koje hoće od Svojih meleka i reći im: "*Otidite do njih i poselamite ih!*" Meleci će reći: Gospodaru naš, mi smo stanovnici Tvojih nebesa i Tvoja najbolja stvorenja, da li nam naređuješ da odemo do tih siromaha i da ih poselamimo? – Allah će odgovoriti: "*Da, jer to su Moji robovi koji su Mi ibadet činili ne pripisujući Mi nikakvog sudruga, kojima su čuvane pogranične tvrđave i kojima su otklanjane nevolje, a kada bi neko od njih preseli na Ahiret, u srcu bi mu ostajala želja koju on nije mogao ispuniti!*" Allahov Poslanik, s.a.v.s., nastavlja pa kaže: "Onda će meleci otići po njih i oni će uči na sva džennetska vrata učeći (ovaj ajet): *Selamun 'alejkum bima sabertum, fe ni'me 'ukbe'd-dar – Selamun alejkum zato što ste saburili, a divno li je najljepše prebivalište!*" (*Er-Ra'd, 24*). (*Ibn Hibban: 438/16*)

7. Abdullah b. 'Amr b. el-'As, r.a., pripovijeda: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: "Na Sudnji dan će iz moga Ummeta doći ljudi čiji će nur biti poput svjetla sunčevoga!" Mi smo upitali: A ko će biti ti ljudi, Božiji Poslaniče? – "To će biti siromašni

muhadžiri kojima su otklanjane nevolje i koji su, kada bi preseli na Ahiret, u svome srcu nosili neispunjenu želju! Oni će se na Sudnjem danu iskupiti sa raznih dijelova Zemljine kugle!” odgovorio je Resulullah, s.a.v.s. (*Musned Ahmedov, 177/2*)

8. Od Ebu Se’ida, r.a., prenosi se da je rekao: Ja sam čuo Resulullaha, s.a.v.s., kada kaže: “Allahu, Bože moj, podaj mi da živim kao miskin i podaj mi da preselim kao miskin, a na Sudnjem danu pridruži me skupinama miskina.” (*Hakim: 322/4*)

9. Se’id b. Ebi Se’id, rahimehullah, prenosi kako se jedne prilike Ebu Se’id El-Hudri, r.a., potužio Resulullahu, s.a.v.s., govoreći mu o nekoj svojoj želji da se riješi neke nevolje. Allahov Poslanik, s.a.v.s., reče mu: “Osaburi, Ebu Se’de, jer, zaista, onima koji mene vole siromaštvo stigne brže nego što bujica stigne sa najvišeg vrha u dolinu i sa najviše planine u njezinu ravan!” (*Medžme'u'z-zeva'id: 486/1*)

10. Er-Rafi’ b. Hudejdž, r.a., kaže: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: “Kad Allah, dželle šanuhu, zavoli jednog Svoga roba, On mu uskrati dunjaluk baško što neko od vas ostane bez vode kad požudi za njom.” (*Medžme'u'z-zeva'id: 508/10*)

11. Ebu Hurejre, r.a., pripovijeda: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: “Volite siromahe i sjedite sa njima na sijelima, i volite Arabljane iz srca, a zanemarite tuđe mahane i sklonosti koje su vam postale poznate!” (*Hakim: 332/4*)

12. Enes, r.a., pripovijeda: Ja sam čuo Resulallaha, s.a.v.s., kada govorи: “Koliko je onih raščupanih kosa, u staroj i prašnjavoj odjeći koje bogataši tjeraju sa svojih vrata, a koji, da se zakunu Allahom, Allah bi ih riješio njihove nevolje!” (*Medžme'u'z-zeva'id: 466/10*)

Bilješka: Ovaj hadis hoće reći da niko ne smije ponižavati onoga ko izgleda neuredan i prljav zato što ima mnogo takvih Allahovih robova koji su dragi Allahu, dž.š. Isto tako, ti treba da znaš da ovaj hadis ne inspiriše nikoga da bude neuredan i prljav. (*Me’arifu'l-hadis*)

13. Sehl b. Sa’d es-Sa‘idijj, r.a., prenosi: Jedne prilike je pokraj Allahovoga Poslanika, s.a.v.s., prošao neki čovjek i Resulullah, s.a.v.s., upita ashaba koji je sjedio sa njim: “Šta misliš o ovom čovjeku?” Taj ashab mu odgovori: To je jedan od najpoštovanijih ljudi! Tako mi Allaha, kad on predloži nekoj

djevojci da se uda za nj, to se prihvata; kad se on zauzme za nekoga, to se zauzeće prima. – Božiji Poslanik, s.a.v.s., je šutio. Zatim naiđe jedan drugi čovjek pa Božiji Poslanik, s.a.v.s., upita svoga ashaba: “A šta misliš o ovom čovjeku?” Njegov ashab mu odgovori: O, Božiji Poslaniče, ovaj čovjek je jedan od onih siromašnih muslimana. Kad on predloži nekoj djevojci da se uda za nj, to se ne prihvata; kad se on zauzme za koga, to se zauzeće ne prima; a kada govori, drugi ne obraćaju pažnju na njegov govor. – Allahov Poslanik, s.a.v.s., nato reče: “Kad bi se čitav dunjaluk napunio ljudima koji su kao onaj prvi koji je naišao, ovaj drugi bi u Allahovim očima bio bolji od svih njih!” (*Buhari: 6447*)

14. Mus'ab b. Sa'd, r.a., pripovijeda: Sa'd, r.a., umišljao je sebi da on ima prvenstvo nad onima koji su niži od njega, našto je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: “A zar ste vi pomognuti i opskrblijeni ičim osim vašim siromasima?!” (*Buhari: 2896*)

15. Ebu ed-Derda, r.a., pripovijeda. Čuo sam Allahovoga Poslanika, s.a.v.s., kada kaže: “Tražite me među siromasima, jer, zaista, vi ste opskrblijeni i potpomognuti vašim siromasima!” (*Ebu Davud: 2594*)

16. Harise b. Vehb, r.a., kaže: Ja sam čuo Vjerovjesnika, s.a.v.s., kada je upitao: “Hoćete li da vam pokažem džennetlije? Svaki siromašni i ponizni musliman (koji je toliko blizak Allahu) da, kad bi se Allahom zakleo, Allah bi ga riješio njegove nevolje! A ko su džehennemlije? Svaki bogati tvrdica, pokvarenjak i osioni čovjek!” (*Buhari: 6657*)

17. Abdullah b. 'Amr b. el-'As, r.a., pripovijeda da je Resulullah, s.a.v.s., jedne prilike kad je bilo riječi o Džehennemu, rekao: “Džehennemlija će biti svaki okrutni, bahati čovjek, onaj koji je ugojen i koji oholo zgrće ogromno bogatstvo ne dijeleći ga s drugima, a džennetlija će biti svaki nemoćni i obespravljeni (tj. oni koji su bili potiskivani zbog svoga popustljivog stava).” (*Medžme'u'z-zeva'id: 721/10*)

18. Džabir, r.a., pripovijeda: Rekao je Resulullah, s.a.v.s.: “Ko god bude imao tri osobine, Allah će nad njim raširiti Svoju zaštitu i uvest će ga u Džennet: saosjećajnost prema siromasima, nježnost prema svojim roditeljima i lijepo postupanje sa svojim potčinjenima.” (*Tirmizi: 2494*)

19. Abdullah b. 'Abbas, r.a., od Vjerovjesnika, s.a.v.s., prenosi: "Na Sudnji dan će biti doveden šehid pa će stati da polaže račun, pa će biti doveden i onaj ko je dijelio sadaku pa će i on polagati račun, a onda će biti doveden onaj ko je (na ovom svijetu) bio u belajima, ali on neće stati pred Mizan-tereziju niti će biti suđenja njemu, nego će na njega biti izlivena toliko obilna nagrada da će oni koji su na ovom svijetu stanovali u udobnim stanovima poželjeti da se njihova tijela raskomadaju makazama pa da i na njih Allah izlije ovakvu nagradu!" (*Medžme'u'z-zeva'id*: 43/3)

20. Od Mahmuda b. Lebida, r.a., prenosi se da je Resulullah, s.a.v.s., rekao: "Kada Allah zavoli jedan narod, on ga iskušava, pa ko god se u tim nevoljama strpi, imat će nagradu za svoj sabur, a ko god se u tim nevoljama bude uzrujavao, imat će (samo) uzrujavanje." (*Medžme'u'z-zeva'id*: 11/3)

21. Od Ebu Hurejrea, r.a., prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: "Svaki čovjek ima svoju predodređenu deredžu kod Allaha, ali on ne uspije da je dosegne svojim djelom pa mu Allah ne prestane slati kušnje u onome što mrzi sve dok ne dosegne tu deredžu." (*Medžme'u'z-zeva'id*: 13/3)

Ebu Ja'la prenosi u drugom rivajetu: "Svaki čovjek ima svoju predodređenu visoku deredžu kod Allaha..."

22. Ebu Se'idel-Hudrii Ebu Hurejre, r.a., od Vjerovjesnika, s.a.v.s., prenose: "Muslimana neće pogoditi nikakva muka, ni bolest, ni briga, ni tuga, ni ezijjet, ni žalost, ama neće ga ni jedan trn ubosti, a da mu time Allah neće pokriti neki njegov grijeh!" (*Buhari*: 5641)

23. Od Aiše, r.a., prenosi se da je pripovijedila: Čula sam Allahovoga Poslanika, s.a.v.s., kada kaže: "Nejma Muslimana koga ubode trn ili pretrpi bol manji od toga a da mu se (u Džennetu) ne upiše jedna deredža više i da mu se ne izbriše jedan grijeh!" (*Muslim*: 6561)

24. Ebu Hurejre, r.a., pripovijeda: Rekao je Resulullah, s.a.v.s.: "Vjernik i vjernica bit će u kušnji u vezi sa sobom, djecom i imetkom sve dok ne susretnu Allaha, dželle šanuhu, a tada neće imati nijednoga grijeha pri sebi." (*Tirmizi*: 2399)

25. Enes b. Malik, r.a., pripovijeda: Rekao je Resulullah, s.a.v.s.: "Kada Allah, dželle šanuhu, iskušava Svoga roba

Muslimana belajem u tijelu, On – Uzvišeni – rekne meleku: “*Upiši mu dobro djelo koje je on ranije činio (dok nije bio bolestan), pa ako ozdravi, on će se okupati i očistiti (od grijeha), a ako preseli, bit će mu oprošteni grijesi i smilovat će mu se!*” (*Medžme'u'z-zeva'id: 33/3*)

26. Šeddad b. Evs, r.a., kaže: Ja sam čuo Resulullaha, s.a.v.s., kada kaže: “Allah, dželle šanuhu, govori: “*Kada Ja iskušavam jednog Svoga roba mu'mina pa mi se On zahvaljuje na belajima (u njegovom tijelu – op.prev.) kojima ga kušam, Ja naredim melecima da mu upisuju sevape kao što su mu ih upisivali kad je bio zdrav!*” (*Medžme'u'z-zeva'id: 33/3*)

27. Ebu Hurejre, r.a., kaže: Rekao je Resulullah, s.a.v.s.: “Vrućica i glavobolja od koje muškarac ili žena pati neće prestati sve dok im grijesi, ma bili teški k'o planina Uhud, ne budu kolik zrno gorušice!” (*Medžme'u'z-zeva'id: 29/3*)

28. Ebu Seid el-Hudri, r.a., prenosi da je Resulullah, s.a.v.s., rekao: “Glavobolja koja spopane vjernika i ubod trna ili nešto drugo što ga namuči kod Allaha, dželle šanuhu, podari mu višu deredžu na Sudnjem danu i prekrije mu njegove grijehu.” (*Et-Tergib: 297/4*)

29. Ebu Umame el-Bahiliji, r.a., prenosi od Vjerovjesnika, s.a.v.s., koji je rekao: “Nejma Božijeg roba koga oslabi kakva bolećina a da neće ozdraviti čist (od grijeha).” (*Medžme'u'z-zeva'id: 31/3*)

30. Od Hasena, rahimehullah, prenosi se u predaji koja murselen merfu'an da je Allahov Poslanik, s.a.v.s., rekao: “Zaista će Allah, dželle šanuhu, vjerniku prekriti sve njegove grijehu zbog groznice koja ga obuzme noću.” (*Ithaf: 526/9*)

31. Ebu Musa, r.a., prenosi: Rekao je Resulullah, s.a.v.s.: “Kada se Božiji rob razboli ili kada ode na put pišu mu se sevapi baš kao da je zdrav i da je kod kuće.” (*Buhari: 2996*)

32. Ebu Se'id, r.a., prenosi od Vjerovjesnika, s.a.v.s., koji je rekao: “Trgovac koji govori istinu i koji je povjerljiv bit će sa vjerovjesnicima, iskrenim pravednicima i šehidima!” (*Tirmizi: 1209*)

33. Rifa'a, r.a., kaže da je Vjerovjesnik, s.a.v.s., rekao: “Trgovci će biti proživljeni na Sudnjem danu kao pokvarenjaci – osim onih koji se budu bojali Allaha, koji budu

ispunjaval i obećanje (dato Allahu) i koji budu govorili istinu!”
(*Tirmizi: 1210*)

34. Ummi ‘Umare bintu Ka‘b el-Ensarijja, radijellahu ‘anha, prenosi da je jedne prilike Vjerovjesnik, s.a.v.s., ušao u njezinu kuću, a ona mu je iznijela da jede. Resulullah, s.a.v.s., rekao joj je: “Jedi (i ti)!“ – Ja sam – kaže Ummu ‘Umare – rekla da postim, našto je Resulullah, s.a.v.s., rekao: “Zaista se meleci mole za onoga ko posti dok se jede pred njim sve dok oni koji jedu ne završe”, ili je rekao: “...dok se ne zasite.” (*Tirmizi: 785*)

35. Ebu Hurejre, r.a., prenosi da je Resulullah, s.a.v.s., rekao: “Neko drvo nanosi štetu Muslimanima pa dođe čovjek i posijeće ga i zbog toga uđe u Džennet.” (*Muslim: 6672*)

36. Ebu Zerr, r.a., prenosi da mu je rekao Vjerovjesnik, s.a.v.s.: “Gledaj: ti nisi bolji od onoga koji ima bakarnu ili crnu kožu ni po čemu osim po bogobojaznosti!” (*Musned Ahmedov: 158/5*)

37. Od Sevbana, r.a., prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.s.: “U mome Ummetu ima onih koji, ako bi im neko od vas zatražio dinar, oni mu ga ne bi mogli dati; ako bi im neko zatražio dirhem, oni mu ga ne bi mogli dati; čak i ako bi im neko zatražio jedan milim (hiljadninu dinara-op.prev.), oni mu ga ne bi mogli dati; ali ako bi neko od njih zatražio Džennet od Allaha, on bi mu bio dat! Takvi na sebi imaju samo dva ogrtača, i na njih niko ne obraća pažnju, ali da se zakunu Allahom, On bi im ispunio ono što žele!” (*Medžme'u'z-zeva'id: 466/10*)